

og det dog maa erkjendes, at det, at et saa stort Institut som Livrenteanstalten vedblivende har Ret til at tage høiere Rente end den, Loven fastsætter, maa influere i langt videre Kredse, end til dens egne Gaantagere; den medvirker i betydelig Grad til en høiere Rente. Gaaſte viſt maa der paa den anden Side erkjendes Rigtigheden af, hvad den ærede Finanzminister udtalte, at man naturligtvis ikke kan fordre Gaan udenfor faste Eiendomme, alſaa Gaan i Kommuner o. ſ. v., nedſatte til ſamme Rente. Skal den kunne tilfredſtille de Fordringer, der ſtilles til den, maa den naturligtvis have Leilighed til ved andre Udlaan mod tilbørlig Sikkerhed at tage høiere Rente. Men det, der især maa antes over, er, at en Anstalt, der ſaa at ſige hører hjemme under Staten, gaar hen og binder Kreditorer for lange Aarrækker og umuliggjør dem for Diebliffet at benytte de bedre Konjunkturer, og det har Livrenteanstalten gjort overfor de Fleste af de Mænd, der have ſøgt Gaan hos den, og derved bidraget yderligere til at holde Renten oppe. Jeg ſkal tilføie, at jeg egentlig talte ſlet ikke tror, at der er ſaa ſtor Trang i ſelve Livrenteanstalten til at faſtholde denne høie Rente. Jeg tror, det ligger i andre Aarsager, i andre Kræfter, der her have gjort ſig gjældende. Det er der Grund til at antage, naar man ſer hen til, hvorledes Livrenteanstalten i det Hele taget kom til at ſætte ſin Rente ſaa høit op, ſom den har gjort. Det var ſlet ikke noget Ønſke i Livrenteanstalten, der i ſin Tid gav Anledning til Renteforhøiſelen. Jeg tror, jeg tør ſige, at det ligefrem blev paabudt Livrenteanstalten til Trods for den exiſterende Lov at forhøie ſin Rente ved Udlaan i faſte Eiendomme. Jeg tror ikke, jeg tager feil, naar jeg ſiger, at det var den Gang, Fenger i ſin Tid blev Finanzminister; han tog Initiativet og paahød udtrykkelig, at Renten ſkulde ſættes op. Den hele velvillige Maade, hvorpaa Livrenteanstalten iøvrigt har ſtillet ſig til Gaantageren og paa anden Maade ſøgt at støtte dem, der have maattet ſøge til den, beviſer ogſaa, at det ikke ſaa meget er i ſelve Anſtalten, at der er Trang til at gaa udenom den beſtaaende Lov, men at det i ſin Tid ligefrem var Ministeriet, der paahød Anſtalten at overtræde den beſtaaende Lov.

Derfor tror jeg ogſaa, det vil være muligt ved lidt Velvillie fra Ministeriet og ved Indſiſtdelse derfra at kunne bringe normale Forhold til Veie.

Øuſt: Der er et enkelt Punkt, hvorom jeg ſkal tillade mig at gjøre en Bemærkning; det angaar de Udtalelſer, den ærede Finanzminister kom med. Den ærede Finanzminister beraabte ſig paa, at Livsforsikringsanſtalten havde været ſaa villig til at gaa til en lavere Rente end $4\frac{1}{2}$ pCt. Da jeg før havde Ordet, tillod jeg mig at roſe Anſtalten for det, hvorfor jeg tror, der tilkommer den Ros, nemlig fordi Direktionen viſte ſig ſaa human, naar der ſkulde laanes. Om det nu er Direktionen, der ingen Skyld har, ſaaledes ſom det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgtreds (Bluhme) lod til at antyde før, eller det er Finanzministeren, der har Skylden, veed jeg ikke, men Et veed jeg, og Et veed den ærede Finanzminister ogſaa, og det er, at der i en Række af Aar i de foreløbige Betænkninger til Finanzloven ſtadig har været Spørgsmaal om, at der ſkulde forhandles om Livsforsikringsanſtalten, og navnlig ſkulde forhandles om at faae Renten nedſat. Det har været en ſtaaende almindelig Regel, at ligesaa snart man kom til § 24 paa Finanzloven om Livsforsikringsanſtalten, ſaa ſkulde der blandt andet konfereres med Ministeren om at komme til en lavere Rente. Nu lader det jo til, efter hvad den ſidſte ærede Taler ſagde — jeg kjender ikke til det og gjør ikke hans Ord til mine — at det ikke er Livsforsikringsanſtalten, der er Skyld i, at det ikke gaar raſtere, men Livsforsikringsanſtaltens Overordnede. Jeg ſiger derfor kun, at Et ligger klart, og det er, at det varede længe, inden Livsforsikringsanſtalten gik til at ſætte Renten ned, og jeg veed. Exempler paa, at nogle af de fineſte Panter, vi have havt ovre i Sylland, have i alt Fald til en Begyndelſe maattet indgive Andragende om at faae Renten nedſat, men ſaa have de da ogſaa faaet den nedſat. Den efter min Mening værſte Anke, ſom den ærede Miniſter rettede mod dette Forſlag, var den, at, derſom vi vedtog et ſaadant Forſlag, ſaa vilde det ikke være i de Folks Interesſer, ſom vi vilde hjælpe, det vilde derimod komme til at ſkade dem. Derſom